

Psykobiologiske faktorer knyttet til ulcerøs kolitt - en dyremodell

Anne Marita Milde

forsvarte 27. februar 2004 sin avhandling *Ulcerative colitis and the role of stress. Animal studies of psychobiological factors in relationship to experimentally induced colitis* for dr. psychol.-graden ved Universitetet i Bergen.

Avhandlingen tar for seg hvilken betydning stress har på sykdommen ulcerøs kolitt. Resultatene er basert på eksperimentelle dyrestudier. Det sentrale er hvordan ulike former for stress påvirker atferd, stresshormoner og utvikling og forløp av ulcerøs kolitt. Ulcerøs kolitt er en alvorlig kronisk, somatisk tarmsykdom med en ukjent årsaksfaktor. Man antar at årsaken er multifaktoriell, og det er således viktig at psykologiske faktorer som stress og psykisk belastning blir studert og problematisert. Forskning for 30–50 år siden karakteriserte ulcerøs kolitt som en psykosomatisk lidelse, men i de senere år har ulike studier i hovedsak forsket på andre årsaksfaktorer, som for eksempel genetiske og bakterielle. Det er imidlertid kjent at stress forverrer eksisterende symptomer og gir en økt sykdomsaktivitet hos pasienter med kolitt. Det som er mindre kjent er at stress kan påvirke grad av sårbarhet for utvikling av symptomer. Dette er teamet for avhandlingen. Bruk av dyrestudier gir en unik mulighet til å undersøke hvilken forventet betydning stress har på ulike symptomer som karakteriserer ulcerøs kolitt. Sykdomsutviklingen studeres under kontrollerte betingelser. Dyrestudier gir viktige bidrag til forståelsen av virkningsmekanismer knyttet til ulcerøs kolitt. Avhandlingen retter spesielt søkelyset på at ulik eksponering og opplevelse av stress bør tas i betraktning ved forebygging og behandling.